

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: ۰

درس: نظم ۵ بخش ۵ صائب

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی (محض) ۱۲۱۳۰۵۸

۱- در بیت زیر چه عیبی به چشم می خورد؟
«بگذر از حاصل امکان که در این مزرع وهم
سبزه ها ریخته تا بال و پر عنقا خشک»

۱. استعمال کلمات غریب
۲. استعمال تشبیه دور از ذهن
۳. حذف بدون قرینه
۴. به کارگیری فعل نامناسب

۲- در کدام بیت «نوآوری» تشخیص می دهید؟

۱. در خور پروانه من نیست سوز هر چراغ
۲. ما از این هستی ده روزه به تنگ آمده ایم
۳. دختر رز کیست تا مردان زبون او شوند
۴. از گرد کدورت شود آینه دل صاف
- خویش را بر شعله آواز بلبل می زنم
- وای بر خضر که زندانی عمر ابد است
- بیش از این مغلوب این معشوقه رسوا مباش
- باد است به دل صافی می درد کشان را

۳- در چه گزینه ای «باز آفرینی مضمون» تشخیص می دهید؟

۱. نغمه اش از بس گلو سوز است در دلهای شب
۲. خبر ز تلخی آب بقا کسی دارد
۳. شد ز پیراهن از آن زخم زلیخا ناسور
۴. عاجزی هم بال شهرت می کشد
- بوسه ها پروانه بر منقار بلبل می زند
- که همچو خضر گرفتار عمر جاوید است
- که عبیرش ز غبار نظر یعقوب است
- بو، شکست ساغر گل را صداست

۴- در بیت زیر مراد از «دیوان» چیست؟
«اگر نه مدّ بسم الله بودی تاج عنوان ها
نگشتی تا قیامت نو خط شیرازه دیوان ها»

۱. عدالت خانه
۲. دفتر شعر
۳. اداره
۴. هر نوع نوشته

۵- چه واژه ای از بیت زیر «حذف» شده است؟
«حیات جاودان خواهی به صحرای قیامت رو
که دارد یاد هر موری در آن وادی سلیمان ها»

۱. فعل ناقص
۲. صفت باز بسته
۳. حرف شرط
۴. حرف ربط

۶- از آرایه های زیر کدام یک در بیت زیر نامحسوس است؟

«عقل کامل می شود از سرد و گرم روزگار
آب و آتش می کند صاحب بُرش شمشیر را»

۱. ایهام تناسب
۲. لف و نشر
۳. تضاد
۴. جناس

۷- در بیت زیر مراد از «صحرای قدس» کدام گزینه است؟

«می توان از چشم ما گل چید در صحرای قدس
زیر گردون چون چراغ زیر دامانیم ما»

۱. توفان زایی
۲. مقدس بودن
۳. دوری مسافت
۴. روشنی افق

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: ۰

درس: نظم ۵ بخش ۵ صائب

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی (محض) ۱۲۱۳۰۵۸

۸- بر اساس بیت زیر کدام گزینه مدنظر شاعر است؟

«نیست ممکن صائب از دل عقده دل وا شود»
ناخنی تا هست در کف پنجه تدبیر را»
۱. تعقل ۲. تدبیر ۳. تسلیم ۴. تقدیر

۹- مراد مصراع «روزی ما را ز خون سیر چشمی داده اند» در کدام گزینه صحیح است؟

۱. تنگی روزی ۲. نیازمندی ۳. استغنا ۴. تلاش

۱۰- شاعر در بیت زیر چه صنعتی را از سرو در نظر داشته است؟

«با هزاران عقده مشکل در این بستان چو سرو دست را بر هم نهادن سخت بی دردانه است»
۱. سرسبزی ۲. زمین گیری ۳. آزادگی ۴. بلندقامتی

۱۱- در بیت زیر «افسانه» به چه معنی است؟

«غفلت ارباب دولت را سبب در کار نیست»
در بهاران خواب ها مستغنی از افسانه است»
۱. دروغ ۲. اسطوره ۳. حدیث ۴. قصه

۱۲- در بیت زیر ترکیب «دیده حق بین» در کدام گزینه صحیح است؟

«دیده حق بین نگردد قسمت هر خودپرست»
ورنه خرمن های عالم جمله از یک دانه است»
۱. صفت مفعولی ۲. صفت فاعلی ۳. صفت بیانی ۴. اضافه اقترانی

۱۳- شاعر در بیت زیر به کدام گزینه دعوت می کند؟

«بهار عنبر شبها سپیده سحر است»
خوشا کسی که از این نوبهار بهره ور است»
۱. خوش باشی در بهار ۲. دعاگویی در شب ۳. سحرخیزی ۴. عبادت شبانه روزی

۱۴- بیت زیر بر محور کدام گزینه ساخته شده است؟

«درازتر بود از رشته رنج باریکش»
در این بساط چو سوزن کسی که دیده ور است»
۱. احساس بیشتر، رنج بیشتر ۲. نام فراگیرتر، رنج فروان تر ۳. علم بالاتر، گذشت بیشتر ۴. دیده بیناتر، فداکاری والاتر

۱۵- در بیت زیر چه نوع جناسی تشخیص می دهید؟

«عنان نفس کشیدن جهاد مردان است»
نفس شمرده زدن ذکر اهل عرفان است»
۱. تام ۲. ناقص ۳. تصحیف ۴. مرکب

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: ۰

درس: نظم ۵ بخش ۵ صائب

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی (محض) ۱۲۱۳۰۵۸

۱۶- محور اصلی مضمون بیت زیر بر کدام گزینه استوار است؟

«نواشناس در این روزگار نایاب است و گرنه خامه صائب هزار دستان است»

۱. گله مندی ۲. برتری جویی ۳. تواضع و فروتنی ۴. فزون طلبی

۱۷- شاعر در بیت زیر «وادی عشق» را چگونه توصیف می کند؟

«اگرچه زهره شیر است آب وادی عشق ز ازدحام جگر تشنگان در او جا نیست»

۱. گسترده ۲. محدود ۳. پر آرامش ۴. خطرناک

۱۸- در بیت زیر کدام واژه از اصطلاحات «صوفیگری» است؟

«به ناخدای توکل سپرده ام خود را مرا تردد خاطر ز موج دریا نیست»

۱. ناخدا ۲. توکل ۳. خاطر ۴. موج

۱۹- مفهوم بیت زیر را کدام گزینه بهتر می رساند؟

«تا زین جهان مرده رهایی دهد مرا یک زنده دل ز جمله یارانم آرزوست»

۱. آرزوی مرگ ۲. داشتن دوستی همدل ۳. در رفتن از رنج روزگار ۴. انتظار نداشتن از یاران

۲۰- مراد از «داغ پلنگ» در بیت زیر چیست؟

«هر حلقه چشمی که در او مردمی نیست در دیده صاحب نظران داغ پلنگی است»

۱. زیبا ۲. سیاه ۳. ترسناک ۴. گرد

۲۱- بر اساس بیت زیر کدام گزینه ویژگی بیابان را بهتر بیان می کند؟

«صائب دلم سیاه شد از تنگنای شهر پیشانی گشاد بیابانم آرزوست»

۱. بی انتهایی و تنهایی ۲. گشادگی و فراخی ۳. داشتن ریگ و شن ۴. سردی شبهای آن

۲۲- کدام گزینه مفهوم بیت زیر را می رساند؟

«چون آینه هر که بینشی دارد در چهره خوب و زشت حیران است»

۱. آینه همواره حیرت انگیز است ۲. خوب و زشت در آینه نمایان است
۳. همه چیز حیرت آفرین است ۴. آینه تمام خوبیها را نشان می دهد

۲۳- بیت زیر چه صنعتی از صبح را بیان می دارد؟

«می توان اسباب مجلس را قیاس از شمع کرد آفتاب گرم رو شمعی است از دیوان صبح»

۱. امید بخشی صبح را ۲. آمادگی صبح را جهت تلاش
۳. دست و دل بازی آن را ۴. روشنایی و چیره شدن بر تاریکی را

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: ۰

درس: نظم ۵ بخش ۵ صائب

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی (محض) ۱۲۱۳۰۵۸

۲۴- بیت زیر چه بعدی از اخلاق شاعر را می رساند؟

«از نگاه تلخ در پیمانه اش خون می کنم

خضر آب زندگی را گر به استغنا دهد»

۱. مناعت طبع او را ۰۲. ترشروی و ناسازگاری او را

۳. بدخلقی و ناسپاسی او را ۰۴. دریوزگی و گدایی او را

۲۵- شاعر در بیت زیر مخاطب را به کدام گزینه دعوت می کند؟

«شارع قافله فیض بود رخنه دل

چشم خود وقف بر این راهگذر باید کرد»

۱. پیش فرستادن توشه آخرت ۰۲. نیکوکاری در وقف

۳. بصیرت عقلانی ۰۴. دل شکستگی عرفانی

۲۶- مضمون بیت زیر تجویز کدام گزینه است؟

«جان روشن از گداز جسم می بالد به خود

می زند ناخن به دلها ماه چون لاغر شود»

۱. استغنائی طبع ۰۲. پرورش روح ۰۳. قناعت در خوردن ۰۴. استفاده از زیبایی

۲۷- مضمون بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«بحر در آغوش و موج ما همان محو کنار

کار ما با عشق بی پرواست معذوریم ما»

۱. کامیابی ۰۲. بی نصیبی ۰۳. محو در عشق ۰۴. رسیدن به مقصود

۲۸- در مصراع «می دهد دل را نفس آخر به سیل اضطراب» چه نوع اضافه ای می بینید؟

۱. استعاره ۰۲. تشبیه ۰۳. تخصیصی ۰۴. اقترانی

۲۹- مضمون اصلی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«ما ضعیفان را اسیری ساز پرواز است و بس

رشته پای طلب بال امید سوزن است»

۱. اسارت ۰۲. رهایی ۰۳. تمنا ۰۴. بلندپروازی

۳۰- بر اساس بیت زیر تفاخر شاعر به کدام گزینه است؟

«بیش از این نتوان به برق منت هستی گداخت

یگ نگاه واپسین نذر شرارم کرده اند»

۱. کوتاهی عمر ۰۲. منت کشیدن ۰۳. مشتاقی ۰۴. بلندهمتی

۳۱- واژه «پر» در مصراع «چون آب روان پر مگذر بیخبر از خود» چه نوع واژه ای است؟

۱. اسم ۰۲. صفت ۰۳. قید ۰۴. مسند

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: ۰

درس: نظم ۵ بخش ۵ صائب

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی (محض) ۱۲۱۳۰۵۸

۳۲- شاعر با سرودن بیت زیر مخاطب را به کدام گزینه دعوت می کند؟

« زینهار از صحبت بدطینتان پرهیز کن زشتی یک رو هزار آیینه را رسوا کند»

۱. ترسیدن از رسوایی ۲. پرهیز از مردم

۳. دروی از بدکاران ۴. دیدن خود در آیینه دیگران

۳۳- اضافه های مصراع « دیده انتظار را دام امید کرده ایم» به ترتیب در کدام گزینه درست است؟

۱. تشبیهی، استعاری ۲. استعاری، اقترانی ۳. استعاری، تشبیهی ۴. اقترانی، تشبیهی

۳۴- در بیت زیر چرا شاعر خود را به «نی» تشبیه کرده است؟

« نی این محفل از ساز عیش من چه می پرسی به صد حسرت لبی وا کردم اما ناله خندیدم»

۱. به علت غمگینی ۲. به دلیل ضعیفی ۳. شادی آفرینی ۴. غم افزایی

۳۵- «خلاق المعانی» لقب کدام شاعر است؟

۱. بیدل ۲. صائب ۳. کلیم ۴. غنی

۳۶- بر اساس بیت زیر چرا مسیح درد شاعر را دوا نکرده است؟

« با مسیحا درد خود گفتیم پر سودی نکرد زانکه چون بیماری چشم تو درمانی نداشت»

۱. نتوانسته ۲. نخواست ۳. توجه نکرده ۴. اعتقاد نداشته

۳۷- چرا شاعر در بیت زیر «محتسب» را محترم می شمارد؟

« به بزم می پرستان محتسب خوش عزتی دارد که چون آید به مجلس شیشه خالی می کند جا را»

۱. نظم میکده را برقرار می کند. ۲. چون شیشه های شراب را خرد می کند.

۳. خود نیز شرابخوار است. ۴. از شرابخواری جلوگیری می کنند.

۳۸- در بیت زیر «گریه» به کدام گزینه تشبیه شده است؟

« در راه عشق گریه متاع اثر نداشت صد بار از کنار من این کاروان گذشت»

۱. دردی بی درمان ۲. کالایی بی ارزش

۳. کاروانی بودن کاروان سالار ۴. کاروانی بی هدف

۳۹- در بیت زیر شاعر وضع خود را چگونه توصیف می کند؟

« همچو ماهی غیر داغم پوششی دیگر نبود تا کفن آمد همین یک جامه بر تن داشتم»

۱. ثروتمند ۲. بی نیاز ۳. بی پروا ۴. داغدار

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۴۰ تشریحی: ۰

درس: نظم ۵ بخش ۵ صائب

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی (محض) ۱۲۱۳۰۵۸

۴۰- بیت زیر به کدام گزینه دعوت می کند؟

« غبار خاطر دانا است اظهار هنر کردن

صفا برخیزد از آیینه چون جوهر شود پیدا»

۱. اظهار هنر

۲. عدم معرفی خود

۳. فروتنی و تواضع

۴. خودنمایی